NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea realizării: - acțiunii 101 Capitolul 24 – „Justiție, libertate și securitate”, Clusterul 1. „Valori fundamentale”, din Programul Național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Totodată, elaborarea proiectului se înscrie în alinierea progresivă a cadrului normativ național la acquis-ul Uniunii Europene în materia cooperării judiciare în materie civilă. Potrivit Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova s-a angajat să armonizeze progresiv legislația națională cu reglementările Uniunii Europene.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Regulamentul (UE) nr. 650/2012 (denumit în continuare Regulament) reglementează competența internațională, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, acceptarea și executarea actelor autentice, precum și crearea certificatului european de moștenitor (CEM) în materie de succesiuni cu elemente de extraneitate. Deși direct aplicabil, Regulamentul conține dispoziții care presupun sau permit intervenția legiuitorului național: calificarea sau necalificarea notarilor ca „instanțe judecătorești” în sensul art. 3 alin. (2); desemnarea autorității competente să elibereze CEM și a instanțelor competente pentru contestațiile privind acesta (art. 64 și art. 72); organizarea procedurii de încuviințare a executării (exequatur) a hotărârilor, actelor autentice și tranzacțiilor judiciare provenind din alte state membre (art. 39-58 și art. 60-61); desemnarea autorității competente să primească declarațiile de acceptare sau de renunțare la succesiune, la legat sau la rezerva succesorală (art. 13); cooperarea informațională dintre autoritatea emitentă a CEM și registrele naționale (art. 66 alin. (5)); comunicările instituționale obligatorii către Comisia Europeană (art. 77-79); și regimul taxelor aplicabile procedurilor reglementate de Regulament, materia fiscală fiind exclusă din domeniul său de aplicare (art. 1 alin. (1)). Modernizarea Codului civil nr. 1107/2002 și a Codului de procedură civilă nr. 225/2003 prin Legea nr. 133/2018 (în vigoare din 01.03.2019) a asigurat deja, pentru cea mai mare parte a dreptului material și procesual succesoral național, o aliniere de fond la soluțiile Regulamentului: reședința obișnuită a defunctului ca reper unic de determinare a legii aplicabile succesiunii (art. 2657 și următoarele din Codul civil) și regulile de competență internațională (art. 462^1-462^7 din Codul de procedură civilă, aliniate la art. 4-12 din Regulament). Rămân lacune concentrate în domeniile care nu puteau anticipa punerea în aplicare a Regulamentului: (i) lipsa unui cadru instituțional și procedural pentru recunoașterea și executarea hotărârilor, actelor autentice și tranzacțiilor judiciare provenind din statele membre; (ii) lipsa unei proceduri naționale de eliberare a certificatului european de moștenitor, instrument distinct de certificatul național de moștenitor; (iii) lipsa unei norme naționale privind litispendența internațională în raport cu instanțele statelor

membre; (iv) o lacună punctuală în mecanismul retrimiterii, ce necesită corelare cu art. 34 din Regulament pentru raporturile cu statele terțe.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul este compus din actul normativ de bază, compus din 9 articole de sine stătătoare, iar toate modificările altor acte normative sunt consolidate într-o Anexă unică, legată de corp printr-o clauză de trimitere (Art. 8 alin. (3)). Rațiunile acestei arhitecturi sunt expuse la compartimentul 8.

Articolul 1 stabilește obiectul legii: crearea cadrului instituțional și a normelor procedurale necesare aplicării Regulamentului pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2 cuprinde decizia de fond principală a proiectului: necalificarea notarilor din Republica Moldova drept „instanțe judecătorești" în sensul art. 3 alin. (2) din Regulament. Soluția urmează linia majoritară adoptată de statele membre cu notariat de tip latin și corespunde naturii necontencioase a procedurii notariale moldovenești.

Articolul 3 desemnează notarul drept autoritatea competentă să elibereze certificatul european de moștenitor, în calitate de „altă autoritate" în sensul art. 64 lit. (b) din Regulament, și trimite la Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială pentru procedura integrală de eliberare, rectificare, modificare, retragere și suspendare a certificatului.

Articolul 4 reglementează acceptarea actelor autentice provenind din alte state membre, inclusiv posibilitatea solicitării formularului prevăzut la art. 59 alin. (1) al doilea paragraf din Regulament și a traducerii autorizate, precum și suspendarea procedurii în cazul contestării actului. Suspendarea este reglementată distinct, la alin. (2) și (3), potrivit celor două ipoteze de contestare din Regulament: contestarea caracterului autentic al actului, în condițiile art. 59 alin. (2), lipsește actul de efecte probatorii în întregime și atrage suspendarea integrală a procedurii, în timp ce contestarea actelor juridice sau a raporturilor juridice consemnate în act, în condițiile art. 59 alin. (3), produce acest efect numai în privința chestiunii contestate și atrage suspendarea doar în partea vizată. Alin. (4) rezervă expres competența instanței judecătorești de a se pronunța asupra actelor sau raporturilor juridice consemnate în actul autentic, invocate pe cale accesorie, potrivit art. 59 alin. (4) din Regulament, astfel încât obligația de suspendare nu poate fi opusă instanței care exercită această competență.

Articolul 5 stabilește obligația autorităților naționale de a furniza, la cererea autorității emitente a certificatului european de moștenitor dintr-un alt stat membru, informațiile relevante din registrele pe care le administrează, în limita în care ar fi de altfel autorizate să le furnizeze unei alte autorități naționale. Enumerarea autorităților competente nu este însă limitativă, pentru trei motive: (i) formularea art. 66 alin. (5) din Regulament exclude o listă închisă de informații cuprinse în registre și le menționează „în special" pe cele din registrele funciare, în registrul stării civile și în registrele cuprinzând documente și elemente de fapt relevante pentru succesiune; (ii) relevanța unui registru depinde de compunerea concretă a masei succesorale, putând fi vizate și alte evidențe decât cele enumerate; (iii) organizarea registrelor de stat și repartizarea competențelor între autorități se modifică frecvent, iar o listă închisă ar impune modificarea legii la fiecare reorganizare. Sunt enumerate expres autoritățile cu relevanță tipică și recurentă în materie succesorală, indicarea lor asigurând previzibilitatea, fără a exclude alte autorități care administrează registre relevante.

Articolul 6 stabilește obligațiile de comunicare către Comisia Europeană, potrivit art. 77-79 din Regulament, privind instanțele competente pentru exequatur, absența unei căi de atac suplimentare, autoritatea competentă pentru eliberarea CEM și căile de atac aferente acesteia, precum și un rezumat al legislației și procedurilor naționale relevante, inclusiv fișele informative

privind înregistrarea bunurilor imobile, cerință impusă expres de art. 77 al doilea paragraf din Regulament.

Articolul 7 prevede utilizarea directă a formularelor stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1329/2014, fără reproducerea lor în legislația națională.

Articolul 8 stabilește intrarea în vigoare a legii la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dată la care Regulamentul devine direct aplicabil, precum și clauza de trimitere la Anexă (alin. (3)).

Articolul 9 cuprinde dispozițiile tranzitorii: aplicarea Regulamentului succesiunilor persoanelor decedate la data aderării sau ulterior, efectele certificatelor europene de moștenitor eliberate anterior aderării și regimul actelor și hotărârilor emise anterior aderării.

Anexa operează, prin cinci puncte, modificări punctuale a cinci acte normative în vigoare: Codul civil (retrimiterea, pct. 1), Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (declarațiile succesorale, procedura CEM și acceptarea fără supralegalizare, pct. 2.1-2.3), Codul de procedură civilă (litispendența internațională, scutirea de supralegalizare și noul Titlu VI „Cooperarea judiciară în cadrul Uniunii Europene", cu Capitolul XLVI privind procedurile de recunoaștere și executare, pct. 3.1-3.3), Legea nr. 213/2023 cu privire la taxa de stat (pct. 4) și Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Cu privire la pct. 2.2 din anexă, eliberarea certificatului european de moștenitor nu determină deschiderea unei a doua proceduri succesorale. Procedura succesorală notarială rămâne unică pentru aceeași moștenire, fiind deschisă și desfășurată potrivit art. 69 și 70 din Legea nr. 246/2018, iar eliberarea certificatului european de moștenitor constituie o acțiune notarială în cadrul acesteia, de competența notarului care desfășoară procedura ori, dacă procedura a fost închisă, a notarului în a cărui arhivă se păstrează dosarul succesoral. Certificatul național de moștenitor și certificatul european de moștenitor sunt, prin urmare, rezultatul a două acțiuni notariale distincte în cadrul aceluiași dosar succesoral, iar nu al unor proceduri paralele.

Singura normă internă necesară în această privință este cea de la art. 83^3 alin. (5) din Legea nr. 246/2018, care înlătură aplicarea art. 2542 alin. (3) din Codul civil, potrivit căruia lista bunurilor ce intră în componența masei succesorale nu se include în certificatul de moștenitor. Această interdicție, concepută pentru certificatul național, ar intra în conflict cu art. 68 lit. (l) și (m) din Regulament, care prevăd, după caz, indicarea listei drepturilor și/sau a bunurilor care revin unui anumit moștenitor sau legatar, precum și cu rubricile corespunzătoare ale formularului adoptat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1329/2014.

Cu privire la art. 83^4 din Legea nr. 246/2018, potrivit art. 70 alin. (1) din Regulament autoritatea emitentă păstrează originalul certificatului, iar în circuitul juridic se utilizează exclusiv copiile certificate eliberate solicitantului și oricărei persoane care dovedește un interes legitim. Copia certificată valabilă produce, în raporturile cu autoritățile și cu terții, aceleași efecte pe care le-ar produce originalul, iar refuzul de a-i da curs pe motiv că nu este original ar contraveni Regulamentului; originalul nu circulă și nu se eliberează.

Cu privire la pct. 3.3 din anexă, competența de a examina, în primă instanță, cererile de recunoaștere pe cale principală și cererile de încuviințare a executării revine judecătoriei determinate potrivit criteriilor stabilite la art. 45 alin. (2) din Regulament – domiciliul, reședința ori sediul părții împotriva căreia se solicită executarea sau, după caz, locul de executare – iar recursul prevăzut la art. 50 din Regulament se judecă de curtea de apel în circumscripția căreia se află judecătoria care a emis încheierea contestată. Soluția preia criteriile stabilite direct de Regulament: potrivit art. 45 alin. (1) și art. 78 alin. (1) lit. (a), statul membru desemnează instanța sau autoritatea sesizată și o comunică Comisiei Europene, însă nu poate înlocui regula de competență teritorială prevăzută la alin. (2) al aceluiași articol. Alegerea judecătoriei ca primă instanță asigură, totodată, o cale de atac efectivă la curtea de apel, în sensul art. 50 din Regulament,

ceea ce face inutilă instituirea contestației facultative prevăzute la art. 51 din Regulament, potrivit Art. 6 alin. (1) lit. b) din proiect.

Pct. 5 din anexă completează Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, pentru a asigura efectul util al art. 56 din Regulament, potrivit căruia persoana care a beneficiat, integral sau parțial, de asistență juridică gratuită în statul membru de origine este îndreptățită să beneficieze, în procedura de încuviințare a executării, de asistența juridică cea mai favorabilă prevăzută de legea statului membru de executare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de lege, au fost examinate mai multe opțiuni de reglementare și de acțiune instituțională, în scopul asigurării unei alinieri eficiente, realiste și conforme cu legislația Uniunii Europene, având în vedere statutul Republicii Moldova de țară candidată.

I. Lipsa oricărei intervenții normative (menținerea status quo-ului) – respinsă, deoarece Regulamentul conține dispoziții care impun obligații concrete autorităților naționale, inclusiv desemnarea autorităților competente, alegerea unor căi de atac, stabilirea procedurii de exequatur. Aceste lacune ar putea duce la imposibilitate practică de a asigura efectele Regulamentului. Absența unui asemenea cadru ar genera incertitudine juridică pentru moștenitori, legatari, executori testamentari și creditorii succesiunii aflați în situații transfrontaliere, precum și un risc instituțional pentru autoritățile chemate să aplice Regulamentul.

II. **Transpunerea completă a Regulamentului în legislația națională** – respinsă, deoarece Regulamentul este direct aplicabil și majoritatea prevederilor acestora nu necesită transpunere în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană. Preluarea integrală a textului în legea națională ar crea confuzie privind ierarhia normativă și ar deveni caduc la data aderării.

III. Transpunerea parțială a normelor care pot fi puse în aplicare până la aderarea RM la UE – respinsă, deoarece utilitatea prevederilor în materia retrimiterii și a litispendenței este marginală, privită separat de prevederile Regulamentului. Mai mult, normele de conflict relevante (art. 2657 și următoarele din Codul civil) sunt deja funcționale ca drept național autonom. În plus, această opțiune prezintă riscul de necorelare unitară cu momentul în care Regulamentul devine aplicabil, și păstrarea unor norme care pot deveni repetitive – ceea ce ar contraveni tehnicii legislative obligatorii conform Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 privind aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Opțiunea selectată: Adoptarea unui act normativ de bază, cu amendarea unor acte normative existente și intrarea în vigoare de la data aderării la Uniunea Europeană

Această abordare reușește să creeze cadrul instituțional și procedural pentru punerea în aplicare a Regulamentului, păstrând avantajul unei integrări sectoriale punctuale. Această opțiune asigură claritate, coerență și eficiență în transpunerea Regulamentului, fiind în deplin acord cu practica statelor membre și cu recomandările Comisiei Europene pentru statele candidate. Totodată, ea oferă vizibilitate instituțională și facilitează comunicarea oficială cu structurile europene.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Analiza impactului de reglementare este prezentată în formă simplificată, proiectul fiind un act normativ cu relevanță UE care nu are ca scop transpunerea directă a legislației Uniunii Europene, ci crearea cadrului juridic național necesar implementării acesteia, potrivit art. 31 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 4 din Metodologia de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2024.

Proiectul nu presupune înființarea de noi instituții sau structuri administrative. Se estimează că autoritățile implicate pot exercita atribuțiile suplimentare în limitele activității curente, prin analogie cu proceduri similare deja cunoscute (certificatul național de moștenitor, exequaturul altor instrumente de cooperare judiciară civilă); estimarea se bazează pe date presupuse și urmează a fi verificată în procesul de avizare și de consultare publică. Proiectul nu implică necesități de reformă sau de restructurare instituțională. Este necesară, în perioada premergătoare aderării, formarea profesională a notarilor și a judecătorilor cu privire la mecanismul certificatului european de moștenitor și la procedura de exequatur, precum și pregătirea comunicărilor obligatorii către Comisia Europeană, potrivit Art. 6 din proiect.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu implică cheltuieli bugetare directe pentru punerea sa în aplicare. Cheltuielile asociate implementării – formarea profesională a notarilor și a judecătorilor, pregătirea și transmiterea comunicărilor către Comisia Europeană, eventualele adaptări ale registrelor existente – pot fi acoperite, potrivit estimărilor din această etapă, în limitele bugetelor aprobate ale autorităților și instituțiilor implicate, fără alocări suplimentare. Extinderea, prin pct. 5 din anexă, a dreptului la asistență juridică garantată de stat nu este de natură să depășească plafoanele bugetare existente: sunt vizate un număr redus de cauze, limitate la procedurile de recunoaștere și de încuviințare a executării, care se examinează fără dezbateri asupra fondului succesiunii și, în primă instanță, fără citarea părților.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul poate avea un impact pozitiv asupra cetățenilor Republicii Moldova care au reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene, precum și asupra operatorilor privați implicați în succesiuni cu elemente de extraneitate. Simplificarea circulației actelor și hotărârilor succesorale, eliminarea supralegalizării și a apostilei pentru actele care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului, precum și disponibilitatea certificatului european de moștenitor, ca instrument unic de dovadă a calității de moștenitor, recunoscut direct în toate statele membre, sunt de natură să ofere cetățenilor moldoveni cu raporturi succesorale în alte state membre o securitate juridică sporită față de situația actuală. Costurile suportate de particulari sunt cele obișnuite oricărei proceduri notariale sau judiciare de această natură (onorarii notariale, taxa de stat pentru certificatul european de moștenitor, eventuale costuri de traducere autorizată), fără sarcini suplimentare impuse de proiect față de cele inerente Regulamentului. Notarii dobândesc o nouă competență profesională (eliberarea certificatului european de moștenitor); la această etapă nu au fost identificate creșteri semnificative ale costurilor de conformare, estimarea urmând a fi verificată în procesul de avizare și de consultare publică.

4.4. Impactul social

Proiectul este de natură să asigure cetățenilor Republicii Moldova, aflați în situații succesorale transfrontaliere, inclusiv celor cu reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene, un nivel de protecție juridică și procedurală comparabil celui de care beneficiază cetățenii statelor membre, inclusiv accesul la o procedură simplificată de recunoaștere și executare a hotărârilor și la certificatul european de moștenitor. Nu au fost identificate riscuri de discriminare pe criterii de gen, vârstă, origine etnică sau alte criterii protejate. Proiectul nu introduce nicio diferențiere de tratament între categorii de persoane, extinzând beneficiul unei proceduri simplificate tuturor persoanelor implicate în succesiuni cu elemente de extraneitate în raport cu statele membre ale Uniunii Europene, indiferent de cetățenie.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Cooperarea informațională reglementată la Art. 5 din proiect presupune furnizarea, la cererea autorității emitente a certificatului european de moștenitor dintr-un alt stat membru, a unor date cu

caracter personal din registrele de publicitate naționale: Registrul bunurilor imobile, Registrul garanțiilor reale mobiliare, registrele de stare civilă, Registrul de stat al unităților de drept, Registrul de stat al vehiculelor, precum și dosarele succesorale și Registrul electronic al dosarelor succesorale și a testamentelor. Scopul prelucrării este strict determinat: identificarea bunurilor, drepturilor și persoanelor relevante pentru soluționarea unei succesiuni sau pentru aspectele patrimoniale ale regimului matrimonial al defunctului, în cadrul unei proceduri de eliberare a certificatului european de moștenitor aflate în curs într-un alt stat membru.

Furnizarea informațiilor este limitată expres, la Art. 5 alin. (1), la măsura în care autoritatea moldovenească ar fi de altfel autorizată să furnizeze asemenea informații unei alte autorități naționale – soluție care nu extinde regimul de acces la date existent, ci îl aplică, prin analogie, cooperării cu autoritățile altor state membre. Operatorii de date vizați sunt autoritățile enumerate la Art. 5 alin. (2), fiecare acționând în limitele registrului pe care îl administrează. Prelucrarea rămâne supusă cadrului general de protecție a datelor cu caracter personal, respectiv Legii nr. 195/2024. Nu au fost identificate riscuri suplimentare, față de regimul actual de acces la aceste registre, pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, mecanismul instituit constituind o aplicare punctuală, nu o extindere a regimului de acces existent.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu introduce nicio diferențiere de tratament după criteriul de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul poate avea un impact pozitiv asupra securității juridice a raporturilor succesorale transfrontaliere și asupra încrederii cetățenilor și operatorilor economici în previzibilitatea sistemului de justiție al Republicii Moldova, ca element al procesului de aderare la Uniunea Europeană. Nu au fost identificate alte impacturi relevante asupra concurenței, comerțului, inovării sau digitalizării, în afara valorificării infrastructurii digitale existente (Registrul electronic al dosarelor succesorale și a testamentelor), menționată la compartimentele 4.1-4.2.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil. Proiectul nu are ca scop transpunerea legislației Uniunii Europene, ci crearea cadrului juridic intern necesar implementării unui regulament direct aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Actul juridic al Uniunii Europene pentru care se creează cadrul juridic intern necesar în vederea implementării este Regulamentul (UE) nr. 650/2012, împreună cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1329/2014.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor) a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, la compartimentul „Transparență decizională”, sub compartimentul „Proiecte de acte normative”, înregistrat cu numărul de ordine 1124. De asemenea, pe platforma guvernamentală

www.particip.gov.md a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (instituirea unui certificat european de moștenitor).

7. Concluziile expertizelor

Nu este aplicabil la moment.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prevederile proiectului se încorporează în sistemul normativ național prin actul normativ de bază, care cuprinde normele instituționale și procedurale proprii punerii în aplicare a Regulamentului, și prin anexa la acesta, care cuprinde modificările operate în cinci acte normative în vigoare.

Consolidarea modificărilor într-o anexă unică, iar nu în dispozițiile finale ale legii ori într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, este impusă de art. 63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia, dacă urmează a fi modificate mai mult de două acte normative, lista acestor modificări se expune în anexa la proiectul actului normativ de bază.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea efectivă a prevederilor proiectului sunt necesare, în perioada premergătoare datei aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, următoarele măsuri:

– formarea profesională a notarilor cu privire la procedura de eliberare, rectificare, modificare, retragere și suspendare a certificatului european de moștenitor, la utilizarea formularelor stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1329/2014 și la determinarea legii aplicabile succesiunii potrivit capitolului III din Regulament;

– formarea profesională a judecătorilor din judecătorii și din curțile de apel cu privire la procedura de încuviințare a executării hotărârilor, actelor autentice și tranzacțiilor judiciare provenind din alte state membre, potrivit Titlului VI nou al Codului de procedură civilă;

– pregătirea, de către Guvern, a comunicărilor obligatorii către Comisia Europeană, prevăzute la Art. 6 din proiect, inclusiv a fișelor informative privind înregistrarea bunurilor imobile, impuse de art. 77 al doilea paragraf din Regulament, pentru a fi transmise în termenul de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii;

– aducerea actelor normative subordonate în concordanță cu prezenta lege;

– adaptarea, de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, a procedurilor de examinare a cererilor formulate în temeiul art. 19 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 198/2007, astfel cum a fost completată prin prezenta lege, inclusiv în privința documentelor prin care se dovedește asistența juridică gratuită obținută în statul membru de origine;

– evaluarea, de către Ministerul Justiției, a oportunității aderării Republicii Moldova la rețele europene de cooperare între registrele de testamente (de exemplu, ARERT/ENRWA), pentru a facilita investigațiile notarului emitent al certificatului european de moștenitor.

Se menționează, de asemenea: colizia dintre prevederile Regulamentului și tratatelor bilaterale de asistență juridică încheiate de Republica Moldova cu state membre UE (de exemplu cu România și cu Lituania) este tranșat de drept prin regula de prioritate de la art. 75 alin. (2) din Regulament, fără a fi necesară abrogarea expresă a acestor tratate.

Secretar general al ministerului **Viorica GRECU**